

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa“ vypracované na základe jej odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Trnava, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Kollárova 8, 917 77 Trnava, v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-TT-OSZP2-2018/039590/GI zo dňa 30.11.2018 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k projektovej dokumentácii navrhovanej činnosti „***Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa***“. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia pre vydanie územného rozhodnutia, rozhodnutia o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy, povolenia na dobývanie ložiska štrkopieskov, rozhodnutia o povolení činnosti vykonávanej bankým spôsobom (vypracoval: Ing. Alexander Gorbatenkov, banký projektant, ev. č. 1739 OBU BA č. 672-2381/2016/1, október 2018).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti „***Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa***“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Investorom navrhovanej činnosti „***Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa***“ je spoločnosť SAZAN, s.r.o., 900 55 Lozorno č. 51. Predmetom navrhovanej činnosti je činnosť vykonávaná bankým spôsobom na ložisku nevyhradeného nerastu štrkopieskov situovanom cca 2 km juhozápadne od obce Kopčany, na pozemkoch parcelné číslo E-KN 26422/5 až 2642/12 a 2642/27 až 2642/29 (novovytvorené parcely C-KN č. 2642/239 až 2642/242) s celkovou výmerou 26893 m² t.j. 2,6893 ha, na dobu vyťaženia zásob z týchto plôch so začiatkom ťažby v roku 2019. Ročná ťažba sa bude pohybovať od 20 000 t do 80 000 t. Ani v jednom roku nepresiahne 100 000 t.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „***Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa***“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku

4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchových vôd a útvary podzemných vôd environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa*“ je situovaná v čiastkovom povodí Moravy. Vo vzťahu k článku 4.7 RSV ide o posúdenie vplyvu uvedenej stavby na dva vodné útvary, a to útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a útvary podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy (tabuľka č.1). Vplyv navrhovanej činnosti na útvary povrchovej vody SKM0001 Morava sa nepredpokladá, nakoľko lokalita navrhovanej činnosti je situovaná mimo jeho dosahu, vo vzdialenosti cca 4 km.

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Morava	SK1000100P	Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy	830,110	dobrý	dobrý
	SK2000200P	Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy	1484,726	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvary

Posúdenie projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie projektu na zmenu hladiny útvarov podzemnej vody

Podľa predloženej projektovej dokumentácie „*Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa*“ ťažba štrkopieskov v navrhovanej lokalite Kopčany o celkovej výmere 26893 m² t.j. 2,6893 ha, nadväzuje na súčasné dobývanie ložiska

nevyhradeného nerastu – štrkopieskov v k.ú. Kopčany I. etapa., povolené rozhodnutím OBÚ v Bratislave pod č. 721-2573/2015 z 12.10.2015 na ploche 3,2457 ha pozemkov s parcelným číslom C-KN č. 2642/231 na základe územného rozhodnutia obce pod č. 1014/14 z 06.02.2015.

Predmetné ložisko štrkopieskov v k.ú. Kopčany, tak vlastné ložisko ako aj jeho blízke okolie, je tvorené horninami neogénu a kvartéru. Hladina podzemnej vody je v hydraulickej spojitosti s riekou Moravou, ktorá má hlavný vplyv na režim podzemnej vody a pohybuje sa okolo 160 m n.m., čo je cca 3,00 - 3,50 m pod úrovňou povrchu ložiska.

Z doterajších sledovaní prúdenia podzemnej vody je zistený juhozápadný smer jej prúdenia, ktorý je totožný s tokom rieky Morava.

Ťažba ložiska bude prebiehať jamovým lomom vo vzdialenosti cca 2 km od obce Kopčany.

Stručný popis navrhovaného riešenia

Technologická postupnosť jednotlivých pracovných činností je navrhovaná nasledovne:

1. Prípravné práce

Počas prípravných prác bude zhrnutá povrchová humózna vrstva. Priemerná hrúbka tejto vrstvy je cca 0,24 m. Materiál humózneho nadložia sa predpokladá použiť na vytvorenie záverných svahov a rekultiváciu brehov zatrávením čistým trávovým semenom.

Ďalšou vrstvou, ktorá bude zhrnutá bude hlina piesčitá s ílmi pevnej konzistencie o priemernej hrúbke 0,53 m. Zhrnutý materiál bude použitý na vytvorenie plánovaných ostrovov (po ukončení ťažby) a záverných svahov.

2. Skrývkové práce

Skrývkové práce budú robené tak, aby sa samostatne haldovala tak ornica ako aj podorničná vrstva resp. silne zahlinené a zaílované vrstvy štrkopieskov.

Skrývkové práce sa budú vykonávať pomocou buldozérov a lyžicových nakladačov tak, aby vznikla pracovná plošina pre dobývanie na úroveň cca 0,50 m nad hladinou podzemnej vody.

Skrývkové materiály budú rozprestreté po obvode areálu a nadbytočné budú odvázané nákladnými autami na miesto ich plánovaného uskladňovania, najmä na pozemkoch vo vlastníctve investora alebo s vyriešenými stretmi záujmov.

Prípravné práce po ukončení skrývkových prác zabezpečujú podmienky pre mechanizovanú ťažbu.

3. Ťažobné práce

Pri dobývaní nerastnej suroviny bude táto vytŕažená z vytvorenej plošiny na úrovni cca 0,50 m nad hladinou podzemnej vody a následne pomocou rýpadla s predĺženou lyžicou po úroveň v priemere až 4,00 m pod hladinu podzemnej vody.

Generálny smer postupu ťažby je určený na parcelách 2642/240 až 2642/242 z juhozápadu na severovýchod a zo severozápadu na juhovýchod na parcele 2642/239.

V zimnom období sa počíta s nižšou ťažbou až krátkodobým prerušením ťažby.

Skrývkové a vlastné dobývacie práce budú realizované v 3 pracovných rezoch:

Prvý skrývkový rez bude predstavovať vlastné skrývkové práce, pritom v prvej fáze sa bude samostatne odŕažovať a následne aj uskladňovať ornica o priemernej hrúbke 0,24 m. Následne bude odstraňovaná hydraulickým bagrom a nakladačom aj podorničná časť skrývky o priemernej hrúbke cca 0,53 m.

Druhý ťažobný rez bude predstavovať tzv suchú ťažbu, t.j. od kontaktu podorničnej vrstvy a nadložia ložiska pieskov a štrkopieskov po úroveň cca 0,50 m nad hladinou podzemnej vody. Túto hrúbku ložiska bude treba upresniť v prvej fáze dobývacích prác najmä vzhľadom na vytvárané stabilné podložie druhého pracovného rezu. Výška tohto rezu bude veľmi variabilná a bude ovplyvňovaná aj prevýšením terénu. Maximálna výška tohto rezu sa bude pohybovať od cca 0,25 m do 1,00 m.

Tretí ťažobný rez (mokrú ťažbu) bude predstavovať ťažbu od výšky 0,50 m nad úrovňou hladiny podzemnej vody elektrickým alebo hydraulickým bagrom s predĺženým ramenom, po prípade plávajúcim bagrom maximálne do hĺbky 3,5 m pod úroveň hladiny podzemnej vody na hranicu neogénu – podložia ložiska štrkopieskov.

Predstih päty skrývkového stupňa pred hlavou prvého dobývacieho rezu bude zachovávaný v šírke min. 15 m. Predstih rezu suchej ťažby pred rezom mokrej ťažby vzhľadom na spôsob dobývania a mechanizmy sa stanovuje na min. 20 m.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „**Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa**“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutých útvarov podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy a SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy.

Útvary podzemnej vody SK1000100P a SK2000200P

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy bol vymedzený ako útvar kvartérnych sedimentov s plochou 830,110 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Útvar podzemnej vody SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1484,726 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vôd je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vôd (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vôd) a dokumentovaných odberov podzemných vôd v útvare podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vôd tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčísľované na

národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávací vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vôd < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vôd).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vôd

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vôd a hodnotenia zmien režimu podzemných vôd.

Postup **hodnotenia (testovania) chemického stavu** útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôbený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vôd a o potenciálnych difúzných a bodových zdrojoch znečistenia, koncepčnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter priepustnosti, transmisivitu, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii projektu

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie ťažobných prác v útvare podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy v ich prvej etape, v rámci ktorej budú vykonávané skrývkové práce t.j. prvý skrývkový rez realizovaný zhrnutím nadložných pokryvných vrstiev (povrchovej humóznej vrstvy a ďalšej vrstvy hliny piesčitej s ílmi pevnej konzistencie), na ktoré bude nadväzovať druhý ťažobný rez (od kontaktu podorničnej vrstvy a nadložia ložiska pieskov a štrkopieskov po úroveň cca 0,50 m nad hladinou podzemnej vody), tieto práce budú prebiehať formou tzv. suchej ťažby. Od výšky 0,50 m nad úrovňou hladiny podzemnej vody pôjde o mokrú ťažbu, pri ktorej dôjde k odkrývaniu súvislej hladiny podzemnej vody.

Vzhľadom na navrhovanú technológiu ťažby, ktorá nevyžaduje čerpanie vôd z priestoru ťažby (ťažiť sa bude spod hladiny vody), ako aj vzhľadom na rozsah navrhovanej mokrej ťažby (celková výmera ložiska je 0,026893 km², čo predstavuje len 0,003% z celkovej plochy 830,110 km² útvaru podzemnej vody SK1000100P) možno očakávať, že vplyv mokrej ťažby s následným odkrytím hladiny podzemnej vody, na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody nebude významný resp. sa vôbec neprejaví.

Útvar podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy, ktorý je situovaný (vertikálne) pod útvaram podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy, ťažobnou činnosťou v lokalite Kopčany nebude ovplyvnený. (V zmysle požiadaviek RSV útvary podzemnej vody boli vymedzené tak, aby sa zaistilo, že nebude existovať významný nevidovaný prestup podzemných vôd z jedného útvaru podzemnej vody do druhého).

II. Po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na navrhovanú technológiu ťažby, ktorá nevyžaduje čerpanie vôd z priestoru ťažby (ťažiť sa bude spod hladiny vody), možno predpokladať, že vplyv mokrej ťažby s následným odkrytím hladiny podzemnej vody v lokalite Kopčany po jej ukončení, nebude mať vplyv na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy ako celku. Hlavný vplyv na režim podzemnej

vody v lokalite Kopčany má rieka Morava, nakoľko hladina podzemnej vody je s ňou v hydraulickej spojitosti.

Útvar podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy realizáciou navrhovanej činnosti nebude ovplyvnený.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predloženého materiálu/projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti „**Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa**“, situovanej v čiastkovom povodí Moravy, v útvare podzemnej vody SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy, možno predpokladať, že vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody dotknutého útvaru podzemnej vody ako celku sa nepredpokladá. Útvar podzemnej vody predkvartérnych hornín SK2000200P Medzizrnové podzemné vody západnej časti Viedenskej panvy, ktorý je situovaný (vertikálne) pod útvaram podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1000100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Viedenskej panvy, realizáciou navrhovanej činnosti nebude ovplyvnený.

Vplyv navrhovanej činnosti na útvar povrchovej vody SKM0001 Morava sa nepredpokladá, nakoľko lokalita navrhovanej činnosti je situovaná mimo jeho dosahu, vo vzdialenosti cca 4 km.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „Plán využívania ložiska nevyhradeného nerastu - štrkopieskov v k.ú. Kopčany, II. etapa“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
RNDr. Jana Gajdová

V Bratislave, dňa 12. februára 2019